

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	23.01.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231552026
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx (ik xxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	05.07.2025, 06.07.2025, 21.07.2025, 05.08.2025

Kahtlustatavale xxx on kriminaalasjas 25231552026 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 (teise inimese tervise kahjustamises ja valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, mis on toimepandud lähisuhtes ja korduvalt).

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). xxx teod kvalifitseeruvad KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutlusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas.

Järgnevalt peatub prokurör asjaoludel, mida arvestab seisukoha kujundamisel kriminaalasja lahendamisel.

Prokurör kohtus kriminaalasjas kannatanu xxx 29.09.2025. Kohtumisel avaldas kannatanu, et pärast viimast kuritegu on küll tekkinud lahkarvamusi ja tülisid, kuid need ei viinud vägivallani, s.t rohkem vägivallajuhtumeid aset leidnud ei ole. Menetlusosalised elavad jätkuvalt koos, plaanivad võõrandada elamispinna ja soetada uus. xxx on parandamatult raskesti haigestunud, vajab abikaasa hoolt ja tuge ega soovi xxx karistamist.

Prokuröri hinnangul ei ole üldpreventiivsetel eesmärkidel ilmtingimata vajalik xxx karistamine kriminaalkorras. Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et kahtlustatava suhtes on prokuratuur varasemalt lõpetanud kriminaalasjas menetluse ning määranud kohustuse osaleda Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini nõustamisel. Kahtlustatav on kohustust täitnud ning prokuratuuri on laekunud nõustaja tagasiside. Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise nr RP-1-2/22/1 (muudetud 19.12.2024 käskkirjaga nr RP-1-1/24/37) p 3.2.1. kohaselt on avalik menetlushuvi olemas, kui *isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist ühe aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud või kui isikut on ühe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist samaliigilise süüteo eest karistatud*. Prokuratuur lõpetas varasema kriminaalasja 23.08.2024. Uus kuritegu oli toime pandud 05.07.2025. Vaatamata sellele, et käesolevas kriminaalasjas on kuritegu toime pandud ühe aasta jooksul pärast kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetamist, peab aga prokurör oluliseks hinnata kriminaalasja lahendamisel ka kahtlustatava süü suurust, toimepandud vägivalla intensiivsust, tagajärke ja põhjust. Kriminaalasjas on menetluses mitu kuriteoepisoodi, kui aga hinnata toimepandud kuritegude dünaamikat, leidsid kõik kuriteoepisoodid aset ühe kuu jooksul 05.07.2025-05.08.2025, tagajärjed ei ole tõsised ja põhjuseks on olnud menetlusosaliste vahel tekkinud pinge seoses eluaseme müümise protsessi ja pojaga suhtlemisega. 12.01.2026 laekus kahtlustatava kaitsja taotlus kriminaalasja lõpetamiseks, millest selgub, et vandeadvokaat suhtles kahtlustatava xxx, kelle sõnul ei ole menetlusosalistel mingeid tülisid ega intsidente. Kannatanu kohtub pojaga mujal, mitte kodus. Kolimine on nendele mõjunud hästi, on leevendanud ka rahalisi pingeid. xxx ei taotle oma abikaasa xxx karistamist, sest nad jätkavad kooselu. Seega ei mõjuta menetluse lõpetamine negatiivselt ühiskonna usku kehtivasse õigusesse – xxx kuulati kriminaalasjas üle, kohtueelne menetlus on lõpule viidud ning kriminaalasja materjalid on jõudnud lahendamiseks prokuratuuri.

Eripreventiivset mõju omab prokuröri hinnangul xxx määratud kohustused. 23.01.2026 toimunud kohtumisel prokuratuuris väljendas xxx kahetsust, lisades tunnistas enda süüd täielikult. Hetkel elavad menetlusosalised üürikorteris, nendevaheline suhe on paranenud. Kahtlustatavale etteheidetud kuritegude toimepanemise eest näeb seadusandja karistusena sh rahalise karistuse. Arvestades kogutud materjale ja ka seda, et viimasest kuriteoepisoodist on möödunud üle viie kuu ja mõlemad menetlusosalised on teinud samme, tegelemaks konfliktide põhjuste ja põhjustajatega ning on lahendanud põhilised lahkarvamusi tekitanud küsimused, siis vägivallast hoidumine, rahaline kohustus ja menetluskulude hüvitamine on piisavad vahendid, tagamaks edaspidi kahtlustatava hoidumise süütegude toimepanemisest. Vägivallast hoidumise kohustusega hoitakse kahtlustatava käitumine kontrolli all. xxx kinnitas valmisolekust täita kohustused.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine xxx suhtes on võimalik ja ei ole ilmtingimata vajalik tema karistamine kriminaalkorras. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, xxx suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi, antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi ning jätkata õiguskuulekat käitumist.

xxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231552026 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **xxx (tel xxx) on kohustatud:**
  - 2.1. hoiduma vägivallast;**
  - 2.2. tasuma riigituludesse 445 eurot;**
  - 2.3. hüvitama menetluskulud summas 710,52 eurot;****Kohustuste täitmise tähtaeg on 23.07.2026.**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendeid ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 DVD-plaat tuleb jätta kriminaalasja materjalide juurde.
5. ABIS-i ja RSBR-i registritesse edastatud andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: määratud kaitsja tasu kohtueelses menetluses kokku 710,52 eurot (111,60+137,64+238,08+223,20)
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia saadetakse kannatanule xxx ja kahtlustatava kaitsjale Argo Künemäele. Kahtlustatavale xxx antakse määruse koopia allkirja vastu.
9. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
10. Kannatanul on õigus:
  - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
  - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
  - esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).